

Завальнюк А. М.

*студентка 2-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРИНЦИП КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ У ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Найголовнішим у роботі адвоката є принцип конфіденційності. Професія адвоката є дуже важливою, тому що адвокати допомагають людям з їх правовими проблемами. Люди звертаються до захисників по допомогу у вирішенні важливих питань, з якими зустрічаються дуже часто в повсякденному житті. Адвокати повинні надати консультацію щодо тої чи іншої правової проблеми, але для того, щоб захисникові було зрозуміло, в чому саме полягає проблема, людина має відкрити йому усі свої секрети, які вона приховує від свого оточення та бути впевненою в тому, що ця інформація не буде розголошуватися. Саме тому, ще в 1992 році в законодавство України було введено інститут адвокатської таємниці.

Варто зазначити те, що принцип конфіденційності ґрунтується в тому числі на конституційних нормах, що зазначені в ст. 32 Конституції України, а саме те, що ніхто не може зазнавати втручання в особисте і сімейне життя, крім випадків, які передбачені Конституцією України [1]. Окрім того, норми щодо конфіденційності містяться в ч. 1 ст. 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», в якому одним з принципів професійної адвокатської діяльності в Україні проголошується принцип конфіденційності [2]. Конфіденційність – це обов'язок захисника зберігати інформацію про певну особу, яка не може підлягати розголосу. Ст.21 Закону України «Про інформацію» закріплює положення про те, що конфіденційною є інформація з обмеженим користуванням [3]. Проте, потрібно звернути увагу, що на жаль у ст. 162 Кримінально процесуального кодексу України в переліку охоронюваної законом таємниці, яка міститься в речах і документах, відсутня згадка про адвокатську таємницю [4].

Правила адвокатської етики вказують на необхідність зберігання конфіденційності будь-якої інформації, зокрема, будь-якої інформації щодо клієнта, особливо щодо його особи або інших осіб у процесі здійснення адвокатської діяльності, в тому числі про причину звернення особи до захисника. Варто брати до уваги, що під час консультації клієнту необхідно ознайомити захисника (по суті незнайому людину) щодо обставин особистого життя. На жаль, є багато випадків, коли захисники не дотримуються правил адвокатської етики. Наприклад, захисник у суді виступив проти свого колишнього клієнта, тобто став свідком у його справі. Такі дії адвоката є приводом для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

За розповсюдження фактів, що являють собою адвокатську таємницю, захисник несе дисциплінарну відповідальність. Присяга адвоката зобов'язує «суворо дотримуватися адвокатської таємниці». За не виконання

такого обов'язку захисника можна притягнути до відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку. До захисника можуть застосувати дисциплінарне стягнення у вигляді попередження, а в деяких випадках взагалі можуть позбавити права займатися адвокатською діяльністю.

Адвокатська таємниця регулюється, як законодавством України, так і міжнародними актами. Основні принципи, які були прийняті На Восьмому конгресі ООН із попередження злочинності та поведження із правопорушниками в серпні 1990 р. включають положення щодо конфіденційності будь-яких фактів з консультативної діяльності між захисником та його клієнтом [5]. Варто зазначити, що у Загальному кодексі правил для адвокатів країн Європейської Спільноти виділено особливістю професії захисника те, що він отримує інформацію, яку захисник не може повідомляти іншому суб'єкту та з додержанням всіх правил зберігати в таємниці [6].

Отже, в основі адвокатської таємниці лежить принцип конфіденційності та він має виконуватися першочергово у роботі адвоката. Це обумовлено тим, що в його основу адвокатської професії покладено спілкування з людьми та отримання особливої інформації, яка не може підлягати розповсюдженню. Інформація, яку розповідає клієнт під час консультації – це особливі відомості, які дізнається захисник від свого клієнта, під час надання йому правової допомоги та без згоди клієнта не може поширювати ці дані. Між адвокатом та клієнтом має бути довіра. Довірі може сприяти тільки виконання професійних обов'язків адвоката в особливому порядку з обов'язковим дотриманням принципу конфіденційності. Відносин між захисником та клієнтом забезпечує держава. Проте, законодавство України потребує свого удосконалення в питаннях регулювання адвокатської таємниці, для того, щоб люди, які звертаються до захисника, були впевнені у збереженні своїх таємниць.

Список використаної літератури:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
3. Про інформацію: Закон України від 3 жовтня 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
4. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
5. Основні принципи, що стосуються ролі юристів, прийняті VIII Міжнародним Конгресом ООН із запобіганням зі злочинністю та поведженню зі злочинцями Міжнародний від 07.09.1990. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_313.#Text
6. Загальний кодекс правил для адвокатів Європейського Співтовариства:

прийнятий на пленарній сесії ради адвокатських об'єднань та спілок адвокатів Європи 28 жовтня 1988 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_343#Text

Науковий керівник: доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Кісліцина Ірина Олександрівна**